

14 Livsmedelshantering, förädling och förpackningar

Dessa regler gäller för hantering, förädling och förpackning av produkter som ska klimatcertifieras. Regelpaketet, tillsammans med reglerna för transporter, utgör den del av livsmedelskedjan som inte täcks av regler för primärproduktionen på gården. Med produktionsenhet avses företaget, anläggningen eller platsen där förädling och förpackning sker. Reglerna gäller den del av verksamheten som företaget som konsumentmärker en produkt har rådighet över.

Den som marknadsför en produkt som klimatcertifierad enligt Klimatcertifiering för mat 2012:1 ansvarar för att reglerna i detta regelavsnitt följs.

14.1 Kunskap om klimatpåverkan

Målet med regeln är att lyfta kunskapsnivån om hur man minskar klimatpåverkan av den egna verksamheten för företag som verkar inom området produktutveckling, förädling och/eller förpackning av livsmedel.

Du som produktutvecklare, hanterare, förädlare och/eller förpackare en vara ska ha kunskap för att kunna minska klimatpåverkan av din produktion i ett livscykelperspektiv.

Verifieringskrav

Regeln är uppfylld om företaget kan uppvisa något av följande dokument för produktionsenheten där förpackning/förädling sker:

- Intyg över genomgången utbildning, inom klimatområdet med relevans för företagets verksamhet, för nyckelpersoner inom företaget som arbetar med produktutveckling, hantering, förädling och/eller förpackningslösningar.
- Analys över produktionsenhetens verksamhet ur ett klimatperspektiv med förslag till förbättringar
- En produktpolicy för produktionsenheten med inriktning på klimataspekter där ständiga förbättringar ingår
- Miljöledningssystem för produktionsenheten där klimatfrågan identifierats och ingår i ett förbättringsarbete

14.2 Förpackningar

Målet med reglerna är att minska klimatpåverkan från livsmedelsförpackningen utan att produktkvalitet eller hållbarhet äventyras. Viktiga parametrar är t ex att minimera mängden förpackningsmaterial med bibehållen funktion, samt att välja och utforma förpackningen med avseende på funktion, transporteffektivitet, återvinning och minimering av svinn.

14.2.1 Val av förpackningslösning

Du som konsumentförpackare en vara ska inom två år från inträdet i certifieringen kunna motivera val av förpackningslösning ur ett klimatperspektiv.

Verifieringskrav

- Dokument som motiverar valet av förpackningslösning ur ett klimatperspektiv, daterat.
- Kartläggning av förpackningslösningen som belyser följande områden:
 - Transporteffektivitet
 - Förpackningsmaterial
 - Funktion/Svinn
 - Restprodukter/källsortering
- Kartläggningen kan baseras på underlag från klimatcertifieringsprojektet, (<http://www.klimatmarkningen.se/wp-content/uploads/2009/12/2009-1-förpackningar.pdf>). Om LCA för aktuella förpackningslösningar finns ska dessa presenteras i kartläggningen.
- Kartläggningen ska uppdateras vart tredje år.o

14.3 Energieffektivisering

Målet med regeln är att effektivisera energianvändningen vid förädling och förpackning av en vara, under drifttiden samt vid investeringar.

Du ska analysera och effektivisera energianvändningen i verksamheten under varans/livsmedlets produktion. Vid nulägesanalysen och inför nyinvestering ska energieffektivitet, mätt som energianvändning per mängd färdig vara, beaktas.

Verifieringskrav

- En daterad kartläggning av direkt energianvändning per mängd färdig vara, baserad på årlig produktionsvolym och produktionsenhetens årliga energianvändning, uppdelat på olika energislag, t ex elenergi, dieselolja, eldningsolja, flis/biobränslen, samt ev. andra drivmedel och bränslen. Dessutom ska en uppdelning göras mellan förnybara och icke förnybara energislag. Kartläggningen ska kunna styrkas med fakturor över inköp eller liknande. Kartläggningen ska revideras vart tredje år.
- En daterad plan med konkreta åtgärder för hur energianvändningen per produktionsvolym kan effektiviseras. Planen visar på förbättringar som ska redovisas inom 3 år, och planen ska uppdateras vart tredje år.
- Vid ny eller återinvestering i utrustning, eller ny eller ombyggnad ska val av system dokumenteras och det ska framgå vilken hänsyn som har tagits till energieffektivisering när investeringen ska användas i företaget.
- Undantag från regeln kan medges om omfattande energiåtgärder genomfördes innan inträde i certifieringen eller om yttre faktorer inträffat som inte varit möjliga att påverka.

14.4 Minskad användning av icke förnybara bränslen

Målet med regeln är att minska andelen icke förnybara bränslen som används vid förädling och förpackning av en vara.

14.4.1 Plan för att minska beroendet av icke förnybara bränslen

Du ska ha en plan för att minska beroendet av icke förnybara bränslen per producerad enhet. Planen ska visa på åtgärder som genomförs inom en treårsperiod från inträde i certifieringen.

Verifieringskrav

- Uppvisande av plan med dokumentation som visar minskad användning av fossila bränslen per mängd färdig vara, daterad.

14.5 Förnybar el

Målet med regeln är minska klimatpåverkan genom att företagen använder el från förnybara energikällor.

14.5.1 Anläggningens elanvändning

Anläggningens elanvändning ska utgöras av el som till 100 procent kommer från förnybara energikällor, exempelvis miljömärkt el eller motsvarande. Detta gäller vid nytecknande av elavtal, dock senast tre år efter inträde i certifieringen. **(K)**

Verifieringskrav

- Uppvisande av avtal, daterat.

14.6 Klimatcertifierade ingredienser i sammansatta produkter

Målet med regeln är att garantera andelen klimatcertifierad råvara i livsmedel som är sammansatta av många olika råvaror.

14.6.1 Sammansättning av flera råvaror

En vara som är sammansatt av flera råvaror ska innehålla mer än 90 viktsprocent klimatcertifierad råvara. I innehållsförteckningen ska tydligt anges vilka ingredienser som är klimatcertifierade. Koksalt och vatten ska inte räknas med vid beräkning av klimatcertifierad andel i varan. Animalier och karaktärsråvaror ska alltid vara klimatcertifierade.

Verifieringskrav

Dokumentation som visar innehållsförteckning samt andelen klimatcertifierad råvara i en förädlad vara.

14.7 Svinn

Målet med regeln är att minska klimatpåverkan av livsmedel från livsmedelskedjan genom att minska svinn vid förpackning och förädling. Svinn förekommer i alla delar av livsmedelskedjan, t ex vid kassering av trasiga förpackningar, logistikproblem eller kvalitetsproblem. En del av svinn är oundvikligt och kommer alltid att uppstå som en direkt följd av livsmedelshantering. Exempel på sådant svinn kan vara skal, ben eller, skinn. Svinn kan också generera restprodukter vilka kan recirkuleras till användning i livsmedelskedjan.

14.7.1 Kartläggning av svinn

Företaget ska kartlägga mängden svinn per producerad vara i verksamheten samt arbeta för att minska svinn och tillvarata restprodukter som resurser i livsmedelskedjan.

Verifieringskrav

- Kartläggning, daterad. Kartläggningen ska innehålla analys över mängden svinn och restprodukter som uppstår i verksamheten samt en analys över möjligheterna att minska svinnet och tillvarata restprodukterna. Kartläggningen ska uppdateras vart tredje år.
- Redovisning av åtgärder för att minska svinnet.